

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 776/2021
15.07.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Божидара Вујичића, председника већа, Весне Субић и Јелице Бојанић Керкез, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., кога заступа пуномоћник Златибор Грковић, адвокат из ..., против туженог „Дунав турист“, Друштво са ограниченом одговорношћу из Београда, кога заступа пуномоћник Марко Вукмировић, адвокат из ..., ради утврђења, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 168/18 од 26.04.2018. године, која је исправљена решењима истог суда Гж1 168/18 од 10.06.2019. године и Гж1 168/18 од 23.11.2020. године, у седници већа од 15.07.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 168/18 од 26.04.2018. године, која је исправљена решењима истог суда Гж1 168/18 од 10.06.2019. године и Гж1 168/18 од 23.11.2020. године.

Образложење

Пресудом Другог основног суда у Београду П1 311/14 од 09.02.2016. године, која је исправљена решењем истог суда П1 311/2014 од 04.12.2017. године, ставом 1. изреке, утврђено је повлачење тужбе тужиоца у делу којом је тражио да се поништи као незаконито решење туженог број ...-.../... од 14.03.2006. године и да се врати на рад и распореди на одговарајуће радно место према његовој стручној спреми односно на послове које до 15.03.2006. године обављао код туженог и за исплату зараде коју би остварио да је остао на раду почев од 15.03.2006. године до његовог повратка на рад. Ставом 2. изреке, одбачена је тужба тужиоца у делу којом је тражио да се утврди да му је незаконито престао радни однос код туженог и да тужилац не захтева да се врати на рад код туженог. Ставом 3. изреке, обавезан је тужени да тужиоцу исплати неисплаћени део отпремнине у износу од 428.694,75 динара са законском затезном каматом обрачунатом од 15.04.2006. године до исплате у року од 15 дана по пријему пресуде, а ставом 4. изреке, одбијен тужбени захтев тужиоца у делу којим је тражио да се обавезе тужени да тужиоцу на име отпремнине исплати 218.198,55 динара са законском затезном каматом од 15.04.2006. године до исплате. Ставом 5. изреке, одбијен је тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се обавезе тужени да му исплати на име причињене штете 18 бруто зарада за период од 01.04.2006. до 30.09.2007. године у укупном износу од 1.124.307,71 динар, као и да му исплати законску затезну камату на износ сваки од 18 обрачунатих зарада и то на износе и за

период како је то наведено у том ставу изреке. Ставом 6. изреке, тужилац је ослобођен плаћања судских такси, а ставом 7. изреке, одлучено је да свака странка сноси своје трошкове поступка.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 168/18 од 26.04.2018. године, која је исправљена решењима истог суда Гж1 168/18 од 10.06.2019. године и Гж1 168/18 од 23.11.2020. године, ставом првим изреке, потврђена је пресуда Другог основног суда у Београду П1 311/14 од 09.02.2016. године, у ставу другом, трећем, четвртном и петом изреке и у том делу су одбијене жалбе тужиоца и туженог као неосноване. Ставом другим изреке је потврђено решење Другог основног суда у Београду П1 311/2014 од 04.12.2017. године, а жалба туженог је одбијена као неоснована, док је трећим ставом изреке укинута решење садржано у ставу седам изреке пресуде Другог основног суда у Београду П1 311/14 од 09.02.2016. године и у том делу предмет враћа истом суду на поновно одлучивање.

Против правноснажне другостепене пресуде, тужилац је благовремено изјавио ревизију, а потом је благовремено доставио и њену допуну, којом побија део става првог пресуде Апелационог суда у Београду и то онај који се односи на потврђивање првостепене пресуде у ставу другом, четвртном и петом изреке и то због битних повреда одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану пресуду на основу чл. 408. и 441. ЗПП ("Службени гласник РС" бр. 72/11... 18/20) Врховни касациони суд је нашао да је тужиочева ревизија неоснована.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП на коју овај суд пази по службеној дужности, нити је у поступку пред другостепеним судом учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. у вези члана 194. став 3. ЗПП на коју указује ревизија. Наиме, неосновано тужилац ревизијом оспорава нижестепене одлуке у делу којим је тражио тужбом да се утврди да му је незаконито престао радни однос код туженог а тужба му одбачена јер је тужилац претходно повукао тужбу у делу којом је тражио да се поништи као незаконито решење о престанку радног односа. У ситуацији када је повлачењем тужбе практично решење о престанку радног односа престало да буде побијано у поступку и самим тим постало правноснажно и коначно, не може се посебно утврђивати да је тужиоцу незаконито престао радни однос с обзиром да је то урађено управо тим решењем које више није спорно.

Према утврђеном чињеничном стању, тужиоцу, распоређеном на послове ... у ХТП „Дунав турист“ ДОО је решењем од 14.03.2006. године отказан уговор о раду од 31.05.2004. године и то са 15.03.2006. године због престанка потребе за његовим радом и обезбеђена му је исплата отпремнине у висини од 15 просечних зарада запослених исплаћених за последња три месеца која претходе месецу у коме се исплаћује отпремнина, а што је износило укупно 622.298,00 динара. Програмом решавања вишка запослених од 28.07.2005. године код туженог је између осталог утврђено и да постоји могућност исплате симулативне отпремнине за запослене који се добровољно јаве да им престане радни однос у одређеном року, али да тужилац није хтео да користи ту могућност па му је у поступку донето решење о престанку радног односа као технолошком вишку уз умањење отпремнине.

У овој парници тужилац тврди да му је радни однос престао незаконито али да он не захтева враћање на рад већ тражи да му тужени на име причињене штете због незаконитог отказа исплати 18 бруто зарада као и да му исплати неисплаћени део отпремнине односно онај део за који му је отпремнина незаконито умањена. У току поступка тужилац је повукао тужбу у делу којим је тражио да се поништи као незаконито решење о престанку радног односа, што је и констатовано првостепеном пресудом.

Основно спорно питање у овој парници је да ли тужилац, који не тражи да се поништи као незаконито решење о престанку радног односа може, тужбом за утврђење да тражи утврђење чињенице незаконитог престанка радног односа и да из те утврђене чињенице остварује права која му припадају за случај када неће да се врати на рад код послодавца (накнада штете). По мишљењу овог суда, правилно су нижестепени судови одлучили када су одбацили тужбу за утврђење поменуте чињенице у ситуацији када је повучена тужба у делу којим се тражи поништај решења о престанку радног односа као незаконитог. Наиме, Закон о раду у члану 191. у поглављу које се односи на правне последице незаконитог престанка радног односа регулише права запосленог у таквим ситуацијама. Међутим, услов за остваривање тих права је да се тражи поништај решења о престанку радног односа као незаконитог. Ако се то не тражи, као што је овде случај, онда у правном саобраћају остаје правноснажно решење о престанку радног односа које више није ни спорно. Тиме се успоставља претпоставка о законитости тог решења, па се не може у посебној парници утврђивати супротно. Самим тим, таква тужба је недозвољена како су то правилно закључили нижестепени судови. Све остало што тужилац тражи у овој парници, осим разлике отпремнине која му је досуђена у износу како је то утврђено вештачењем, а што представља чињенично питање, непосредно је везано за законитост решења о престанку радног односа, па с обзиром да та околност није спорна, тужилац не може по основу законитог решења о престанку радног односа остваривати права из члана 191. Закона о раду, а што он потражује.

Имајући у виду наведено остали наводи ревизије нису од утицаја на правилност нижестепених одлука, па је због свега тога и одлучено као у изреци на основу члана 414. став 1. ЗПП.

**Председник већа - судија
Божидар Вујичић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић